

Mildare form?

Vid alla former av könsstympning uppstår smärta och blödning.

De faraoniska kan vi identifiera utifrån medicinska svårigheter, hur ställer vi frågor till de flickor som har blivit utsatta för andra former/ typer?

- Har du blivit utsatt för könsstympning, omskärelse, traditionen, prickad, skuren, klippt i ditt underliv?
- Vissa kvinnor pratar om att de har blivit rena.
- Bra att informera att det heter könsstympning.
- Prata utifrån att de har varit med om en traumatiskt händelse.

Varför könsstympas flickor?

- Kan annars uppfattas som oren, lösaktig och översexualiserad
- För att behålla oskulden
- Garanti för giftermål
- Oomskurna flickor är inte attraktiva på äktenskapsmarknaden
- För att bli socialt accepterad
- Stängt underliv = rent och vackert
- Ökar fruktsamheten
- Som preventivmedel
- Ett nödvändigt steg för att bli vuxen
- Socialt tryck

Exempel på tecken och symptom:

Trauma

Springer ut och in i klassrummet (pga. kan inte sitta för länge, klåda)

Söker hjälp återkommande hos skolsköterska

Tar lång tid att kissa samt kan svida (går flera gånger på toaletten, kissar inte klart)

Svåra menssmärtor

Systematisk frånvaro från skolan

Infektioner i underlivet

Klåda i underlivet (flickor försöker få in antibakteriell salva)

Återkommande urinvägsinfektioner

Dricker inget under hela skoldagen, vill slippa att gå på toaletten, istället huvudvärk

Ärr stramar svårt med vissa övningar på gymnastiken

Är inte med på viss undervisning

Vill inte duscha med andra tjejer

Får inte följa med på lägerskola/aktiviteter (Ex. Hagagymnasiet)

Samtala kring HRV, KS, barn- och tvångsäktenskap.....

Jag har en tjej här hos mig som har stora besvär av sin könsstympling. Hon har börjat fundera på att få hjälp efter de många samtal vi har haft om detta. Bra att upplysning väcker frågor och tankar, men hon är ändå orolig över vad mamma säger/tycker.

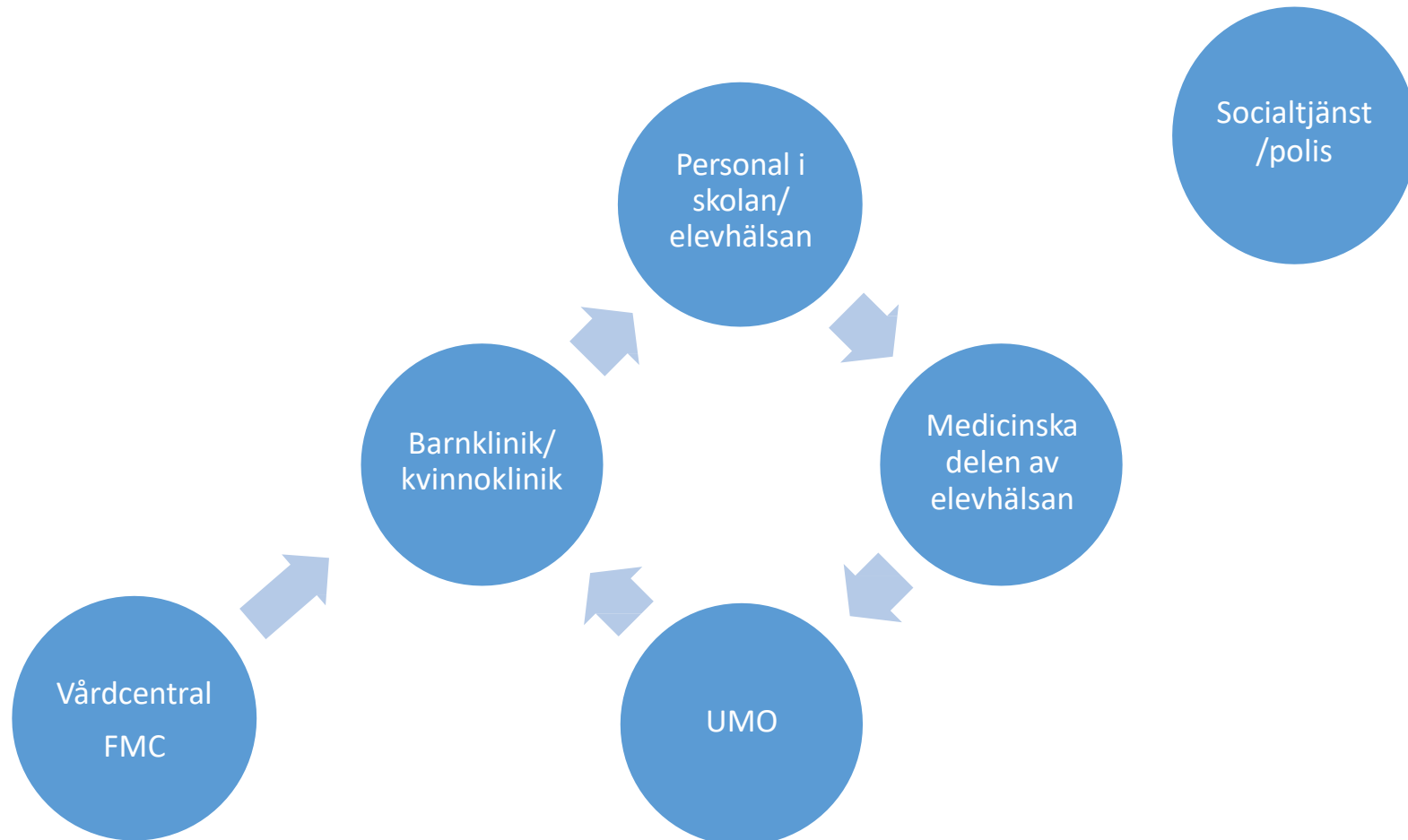
Hur går jag till väga för att hjälpa henne? Hon har pratat med sin mamma som vill att flickan väntar några år till. Vi har fått förklaring till hennes "häftiga humör" under mensperioden, då smärtan får utlopp på detta sätt.

Tack för din hjälp!

Kan flickan få hjälp utan mammans vetskap?

Skolsköterska

Flicka utsatt för könsstympning

Diskussionsfrågor om heder och könsstämpning

- Hur kan vi arbeta för att identifiera flickor och pojkar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck eller som redan är utsatta?
- Hur kan vi arbeta för att identifiera flickor som riskerar att könsstämpas eller som redan har utsatts för könsstämpning?
- Hur kan vi arbeta för att identifiera eventuella syskon som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck eller som redan är utsatta?
- Hur kan vi arbeta för att identifiera eventuella syskon som riskerar att könsstämpas eller som redan har utsatts för könsstämpning?
- Hur kan vi förhålla oss till vårdnadshavare i ärenden rörande könsstämpning och hedersrelaterat våld och förtryck? Finns det situationer som kan innebära risker för den som riskerar att utsättas eller den som utsatts?
- Hur kan vi informera att könsstämpning av flickor och kvinnor är förbjudet enligt svensk lagstiftning, om konsekvenser av könsstämpning samt att utsatta flickor har rätt till vård och stöd?
- Hur kan vi arbeta för att involvera pojkar i ett attitydförändrande arbete?
- Hur kan vi arbeta strukturellt och långsiktigt med frågor rörande hedersrelaterat våld och förtryck samt könsstämpning ?

En flicka som till sommaren fyller 18 år har haft kontakt med ungdomshälsan. Är enligt traditionen könsstympad och ihopsydd. Hon berättar att man tagit bort klitoris och lite till. Har ibland besvärligt vid menstruation och har mycket ont. Det tar längre tid att kissa, men det fungerar ändå ganska bra enligt henne själv.

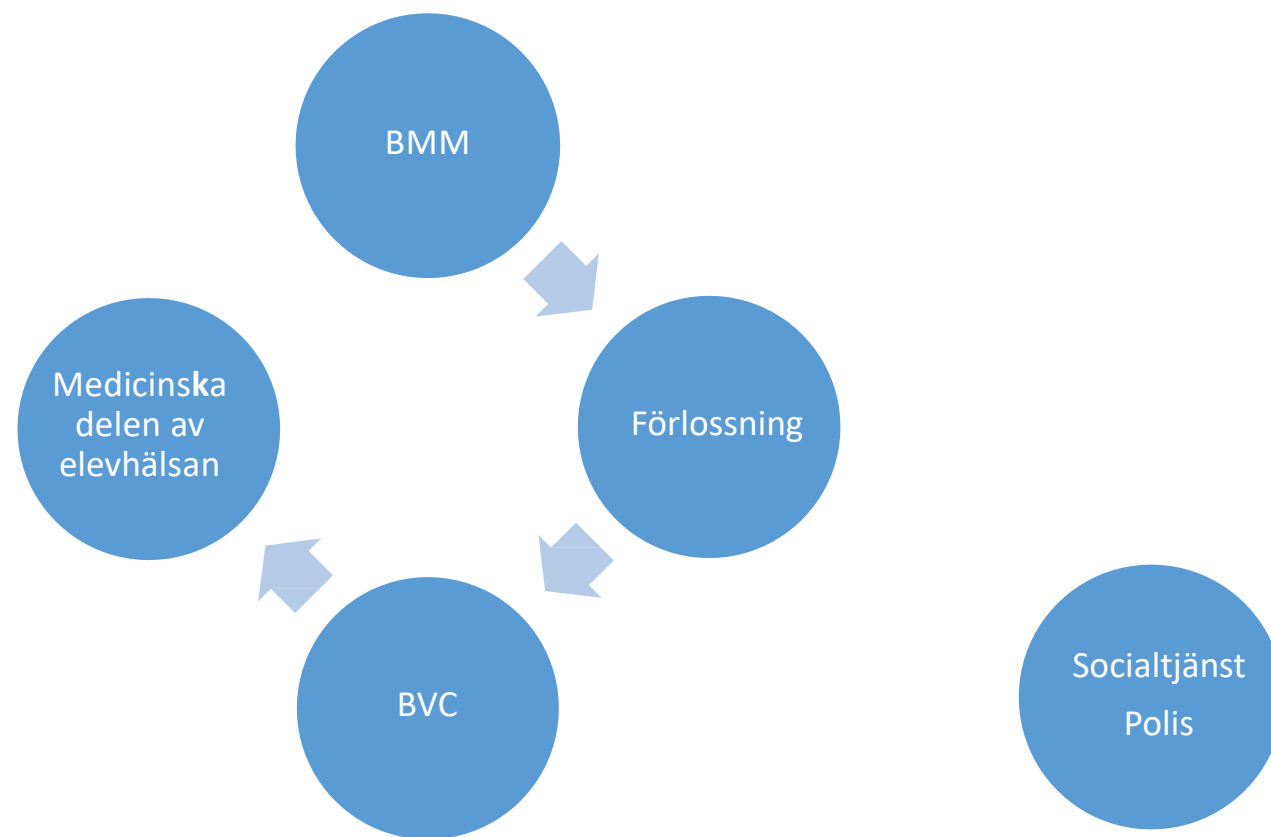
Har fått smärtstillande tabletter att ta vid behov från ungdomshälsan, men vill inte i nuläget ha hjälp med att öppna underlivet. Det vill hon vänta med.

Har en väninna som nyligen har fått tvillingar som också är könsstympad och verkar insatt i risker osv. Hon vill vänta med att öppna tills hon träffat sin blivande man och om han tycker att det är ok i sådana fall öppna, men inte tidigare för att kunna visa att hon ej har varit med någon annan man.

Det är viktigt att hon kan bevisa att hon är oskuld, hon är annars rädd för vad som kan hända.

- Hur skulle du hantera detta?
- Ge förslag på åtgärder/lösningar!
- Hur resonerar du utifrån ett hedersperspektiv?

Förebyggande arbete mot könsstympning

Female genital mutilation (FGM).

Female genital mutilation (FGM) is illegal in Sweden. It is also illegal to support or in any way assist in performing female genital mutilation.

The maximum sentence for carrying out FGM or helping it to take place is 10 years in prison according to Law (1982:316). The scale for imprisonment starts at 2 years in prison.

FGM is any procedure that is designed to alter or injure a girl's (or woman's) genital organs for non-medical reasons. FGM procedures can cause:

- Severe bleeding
- Infections
- Problems urinating
- Problems with menstruating and menstrual congestion
- Cysts
- Complications in childbirth and increased risk of newborn deaths
- Infertility
- Death

If you know someone at risk you are obligated to contact the Police or the Social Services.

SAMVERKAN KRING HEDER OCH KÖNSSTYMPNING

Landstinget

- **FMC**
- **BMM** (info till VH, tydlig journalanteckning till BVC)
- **BVC** (förslag 18 mån, info VH 4 år, tydlig journalanteckning till skolsköterska)
- **VC**
- **Barnkliniken**
- **Kvinnokliniken** (gynekolog, ev öppnande)
- **Ungdomshälsan** (barnmorska, kurator, psykolog)
- **Barnhälsan**
- **BUP** (samtalskontakt)
- **Vaccination utlandsresor**
- **Habilitering**

Utbildningskontoret

- **Öppna förskolan** (kontakt med BVC och socialtjänsten)
- **Förskolan** (kontakt med BVC, förskolechef anmäler till socialtjänsten)
- **Skolan**
 - skolpersonal (måste uppmärksamma flickorna)
 - skolsköterska (ställer frågor vid hälsosamtalen, uppmärksammar flickor som söker hjälp, bokar tid till barnmorska på ungdomshälsan)
 - skolläkare (remiss till landstinget)
 - kurator (kontaktar barnhälsan, BUP)
 - rektor (anmäler till socialtjänsten)

Socialtjänsten

- Orosanmälan
- Oro för yngre systrar = anmälan.
- Oro vid utlandsresor = anmälan.
- Diskuterar ärenden anonymt (hur ska vi gå vidare i ärendet, vem gör vad?)
- Socialtjänsten tillsammans med skolpersonal eller vårdpersonal pratar med VH (vid oro för utsatta flickor och riskzons flickor).
- Om flickan behöver adekvat vård, men VH nekar = anmälan till socialtjänsten.
- VH går med på vård, men socialtjänsten kan behöva följa med (inte alltid rätt barn som kommer på undersökning)

Socialtjänsten träffar eleven vid några tillfällen, klargörande samtal.

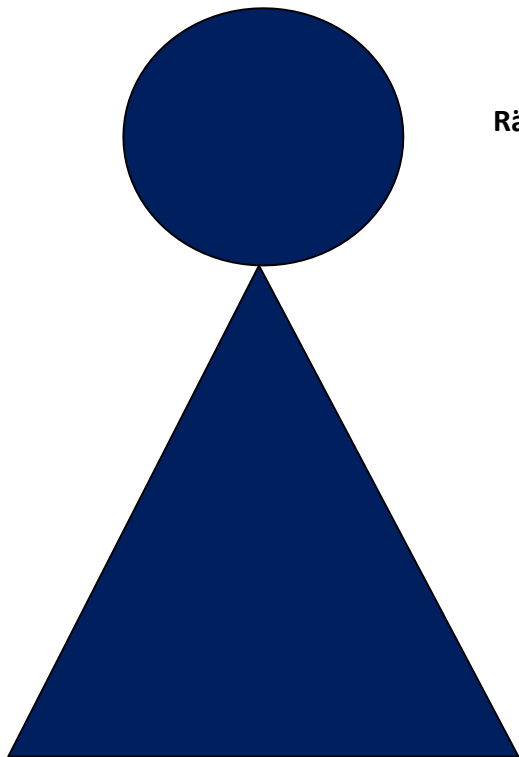
• **Polis**

• **Åklagare**

V&O?

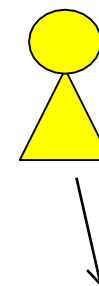
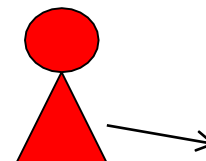
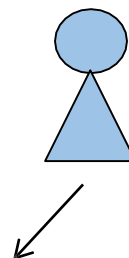
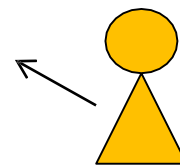
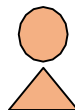
Östgötamodellen- samrådsmöten, alt barnahus

Tydlig, organiserad,
samarbetsvillig, familjekropp

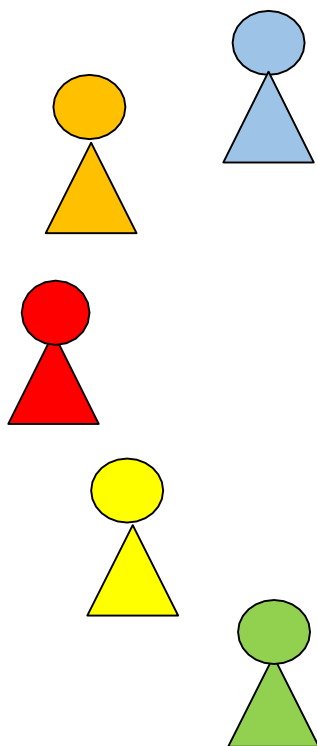
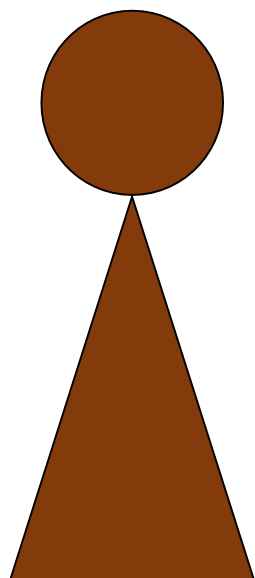
Otydliga, spretiga, rädda, stuprörstänkande, prestigefyllda
myndighetskroppar

Rädd, ambivalent
Icke
trovärdig
ungdom

Målet med samverkan

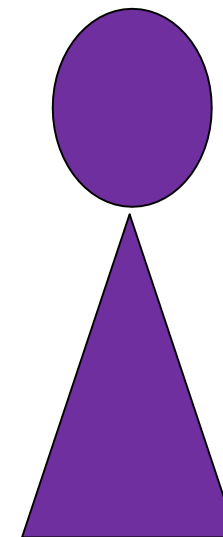
Familjen har sina strategier, men...

Det finns myndigheter som bedömer och klarar av att skydda den unge

- Fysiskt
- Psykiskt
- Socialt

Tillsammans skapar de känslan av en skyddsmur gentemot förövarna

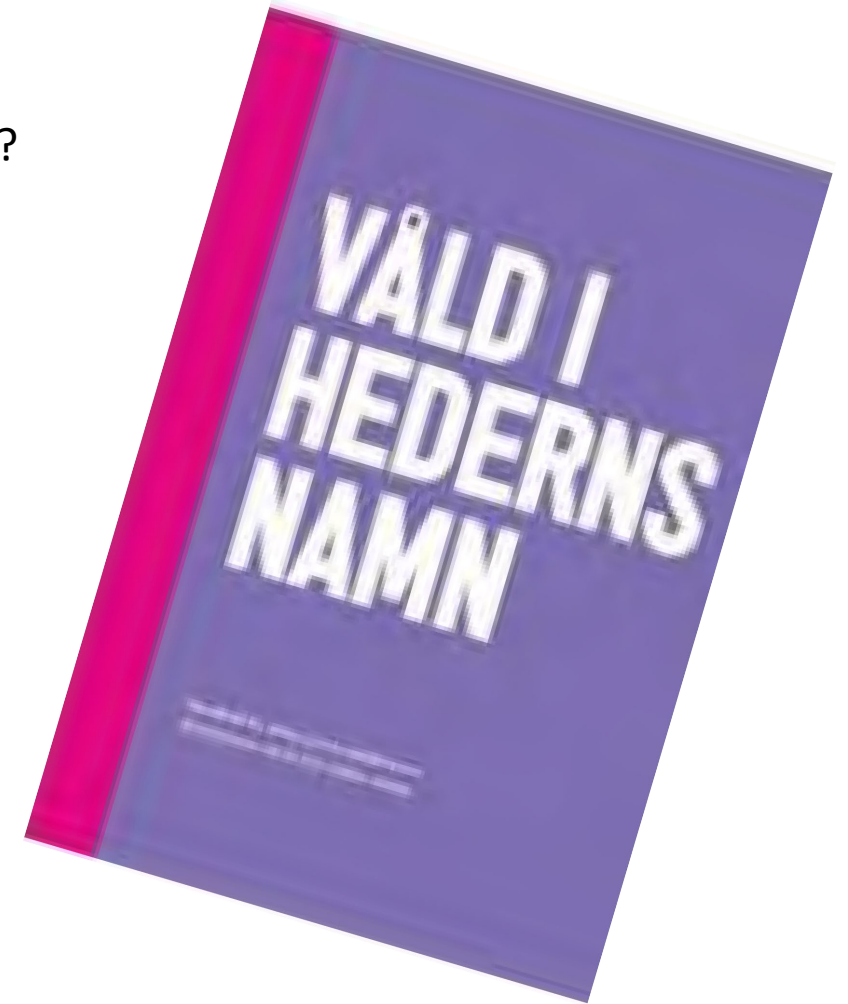

Utsatthet av olika former av barnmisshandel. En jämförelse mellan de som inte själva får välja partner och de som får

	Får själva välja	Får inte själva välja framtida partner
Blivit dragen i håret eller i örat	13%	34%
Klappats till med handen	14%	44%
Blivit kraftigt slagen med hand eller knytnäve	4%	21%
Blivit sparkad	3%	25%
Blivit bränd eller skållad med het vätska	0.5%	10%
Blivit klämd över strupen/ halsen	3%	16%
Blivit slagen med käpp, skärp, linjal	4%	28%
Blivit hotad med kniv eller skjutvapen	2%	15%
Blivit skadad med kniv eller skjutvapen	1%	9%

Förslag på frågeställningar- skola

- Vilka begränsningar är barnet utsatt för, i skolan, i hemmet, på fritiden?
 - Får barnet vara med på skolresor och lägerskolor?
 - Är barnet utsatt för någon form av bevakning, till exempel från en bror på skolan?
 - Är barnet begränsad när det gäller val av kläder, rörelsefrihet och fritid?
 - Är barnet utsatt för hot om våld och/eller våld?
 - Kontrollerar barnen mamma?
-
- Får barnet ha pojkvän/flickvän? Måste hon vara oskuld till hon gifter sig?
 - Vad tror barnet kan hända om hon bryter mot dessa krav?
 - Får barnet välja och bestämma vem hon ska leva med/gifta sig med?
-
- Hur ingås äktenskap i barnets familj/släkt?
 - Vilken relation hade barnets föräldrar innan de gifte sig?
 - Förekommer det våld mellan föräldrarna?
 - Vilken bakgrund har barnets mamma respektive pappa?
 - Hur såg deras uppväxt och tonårstid ut? Vad fick de bestämma själva och vad bestämdes inom familjen?

Att fråga efter det som fungerar i en familj ska inte uppfattas som ett försök att minimera oron, utan som ett försök att hitta förändringspotential hos föräldrarna och att finna hopp i flickans/ pojkens livssituation.

Exempel på frågor till föräldrar:

Vi har fokuserat på svåra problem; för att balansera bilden vill du berätta om något som fungerar bra i er familj?

Vad tycker du om med att vara förälder? Vad har du lärt dig?

Vad tycker du om med din dotter/ son? Vad är hon/ han bra på?

Kan du berätta om stunder då du kommer bra överens med din dotter/ son? Vad tycker du om med dessa stunder?

Vad tror du att hon/ han skulle säga var det bästa med dig?

Hur brukar ni lösa problem i familjen? Vem gör vad?

Hur gör du för att hantera stress?

Vem vänder du dig till när du har problem? Hur hjälper de dig?

Vem kan hjälpa dig med detta specifika problem? Hur skulle de hjälpa dig?

Det är tydligt att du har haft det svårt den senaste tiden. Hur har du orkat med allt? Vad har fått dig att orka gå vidare?

Hur kommer det sig att du fortsätter att göra det bästa du kan för din dotter/ son?

Nationella Kompetensteamet – 010-223 57 60

kl. 09.00-16.00

- Råd och stöd till myndigheter, frivilligorganisationer
- Aidentifierade
- Ärendehanteringssystem, underlag till utveckling
- Unga som ringer, stöd vid hänvisning

- Stöd av varandra i kompetensteamet
- Delaktiga i utbildningar
- Utvecklingsarbete

Länsstyrelsen Östergötlands
nationella Kompetensteam

010-223 57 60

Telefonen är bemannad måndag till fredag 09:00 - 16:00

www.hedersförtryck.se

Källhänvisning och bilder

- 1) UNICEF
- 2) Amnesty
- 3) WHO
- 4) Länsstyrelsen Östergötland
- 5) Youtube
- 6) Rexvid & Schlytter